

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPART HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
 Előfizetés: egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 " "
 negyed évre - 3 " "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.
 Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyilttér sora 40 fillér.

A miniszterelnök beszéde.

A választójogi bizottság csütörtöki ülésén Lukács László miniszterelnök reflektált a vita során elhangzott véleményekre.

Nem akar — ugymond — hősiesen nyilatkozni, de nincs is erre szükség, mert a bizottságban mindenki helyesnek ismerte el a szönyegen levő javaslatot. A részletes polemikára pedig alkalma lesz a részletes tárgyalásánál. Nincs igazuk azoknak, a kik a politikai helyzet miatt ezidőszerint nem kívánják a javaslat tárgyalását. Ezt a helyzetet nem a kormány teremtette, sőt a kormány mindent elkövetett, hogy az állapotok ne fajuljanak el ennyire. A kormány ilyenformán tovább nem halaszthatja el a javaslat tárgyalását.

Általánosságban a javaslatról nyilatkozni nem kíván, csak a felmerült konkrét kívánások legfontosabbjaira reflektál. Nem honorálhatja Antal Géza álláspontját, hogy a magyarul irni-olvasni tudás legyen az alapja a választói jogosultságnak. Ez az álláspont igazságtalan lenne, mert a magyar nyelv tanítása körül a magyar államot is terheli némi mulasztás. Különbösen is ahhoz, hogy valaki hazafias érzésű legyen, nem feltétlenül szükséges, hogy magyarul irni-olvasni tudjon. Rónay Jenő a passzív választói jogra fektette a fő súlyt. Ez a propositio azonban eredményre nem vezetne, sőt célt tévesztene.

Kétségtelenül igaza van Erdély Sándornak, hogy a javaslatlalt kapcsolatosan a kerületek beosztása és a közigazgatás államosítása is megoldandó. A választójogi törvényt tenyleg junktimban akarja életbe léptetni a kerületek beosztásával. Feltétlenül hiva a közigazgatás államosításának, de nem tartaná szerencsésnek, ha most ezzel is foglalkoznának, kivéve a jegyzők államosítását, amit a választójogi törvény életbe léptetésével együtt keresztül kell vinni.

Nem fogadhatja el Szabó János ama javaslatát, hogy az ipari munkások választói jogának az alapja a betegpénztári tagság legyen, mert ez nagyon labilis alap lenne. Hajlandó ellenben eltekinteni attól, hogy az ugyanazon munkaadónál eltöltött két év legyen a választói jogosultság föltétele. A

harmincz éves korhatárt fenn kell tartani. Nem áll az, hogy sokakat fosztanak meg vele a választói jogtól, mert itt nem egyéni jogról van szó, hanem államjogról és így állami érdekeknel fogva engedelmeyket tenni nem lehet. Veszélyes dolog, ha tulsok új elemet becsátanak be az alkotmány sáncaiz közé, mert nagy nemzeti érdekek megvédéséről van szó. Ilyen nemzeti érdek a 67-es alap megvédése és az Ausztriával való közösség feutartása.

Az ipari munkás elemet a legjobban respektálja a javaslat, mert a jogosultak számarányának 30 százaléka az ipari munkáságra esik, ami azt mutatja, hogy a javaslat inkább túmegy, semhogy innen maradna a megengedett határekon. Éppen ezért nem is érti, miért fenyegetőznek terrorral az ipari munkások. A mezőgazdasági lakosság érdekei szintén teljes mértékben meg vannak óva. Ha a gyakorlat azt fogja mutatni, hogy a jogkiterjesztés nem jár veszélylyel, még mindig lehet tenni újabb kiterjesztést. Ő mindig a nyilvános szavazást helyeselte. Hogy ebből a felfogásából engedett, csak azért van, mert nem akart a nyugateurópai viszonyok nyomásának ellentállani.

Ha azonban a képviselőház többsége a nyilvános szavazás módját fogja követelni, ő az ellen nem fog állást foglalni.

Igen mély benyomást tettek rám — ugymond beszédének különösen minket érdeklő részében — mint erdélyi születésű egyénre azok a felszólalások, amelyek az erdélyi viszonyokat nagyon sötét színben vázolták.

Én magam is a legnagyobb óvatossággal pertraktalom e kérdést az erdélyi viszonyok szempontjából. Biztosíthatom is a tisztelt bizottságot, hogy minden momentumában ezen tárgyalásnak ugy a bizottsági, mint a plenáris tárgyalás során, soha sem zárkóztam el egyetlen egy olyan mozzanattal alapos megbiralása elől, a mely alkalmas arra, hogy az erdélyi viszonyokban mutatkozó veszélyek csökkentessenek és diminuáltassanak. Azt hiszem azonban, hogy itt sem szabad túlzásba esnünk. Már a törvényjavaslat indokolásában rámutattunk arra, hogy hibás fel-fogás volna az, ha a nemzetiségeket egyáltalában mint ellenségeket állítanók fel.

Az a körülmény egymagában, hogy valahol a nemzetiségi választók száma nagy,

nem dönt abban a tekintetben, hogy okvetlenül nemzetiségi képviselőnek is kell bejutni az országgyűlésbe. Bizonyos, hogy nálunk a magyarság érdekeit sohasem szabad szem elől tévesztetni. Hasonlóképp vagyunk a szászág érdekeivel is, akik teljes mértékben azonosítják magukat a magyar-ággal. Viszont nem szabad ellenségesképpen pertraktálni a többi nemzetiségeket sem.

Meg vagyok győződve, hogy azok a külső agitációk, a melyek különben is nagy mértékben veszítettek intenzivitasukból, folytonosan csökkenni fognak és nem fognak nagyobb veszélyt involválni magukban a jövőben sem, mint amennyit eddig involváltak. Ennélfogva nem zárkózom el az elől, hogy bizonyos részletes intézkedései a törvényjavaslatnak ezen szempontból revizio alá vétessenek; ezt azonban nem azért teszem, mert románlakta vidékről van szó, nem azért teszem, mert a kormány a románokat ellenségeknek tartja és velük szemben ellenséges intézkedéseket akar felállítani, hanem azért, mert a törvényjavaslat az intellektualitás censusa alapján áll és ennek a nemzetiségek a legalacsonyabb fokán vannak.

Ebből a szempontból lehet a kérdést tárgyalni és bizon benne, hogy ennek alapján meg is találjuk azon remediumokat, amelyek alkalmasak arra, hogy az ezen szempontból felmerülő aggodalmak eloszlathatók legyenek.

A háboru.

Konstantinápolyi hírek szerint a drinápolyi helyőrség váratlan kirohanást tett és erős szuronyrohammal elfoglalta az ellenségnek a Taliden-hegyen levő hadállásait. A bolgárok igen súlyos veszteségeket szenvedtek.

Papaturgasnál heves összefutkozás folyt le. A dél felől érkező török csapatok egyesültek a Csataldzsa felől előnyomulókkal s bevették a bolgár hadállásokat. A törökök csaknem teljesen megsemmisítették a bolgár csapatokat.

A törökök Szilivrénel heves harc után megverték a bolgárokat, akiknek vesztesége nagy.

Minden pénteken friss
 szepességi virsli és mindennap
 friss szebeni virsli, prágai so-
 dar és csemegekülönlegességek
 kaphatók:

312 20—

GIRNER J. JÓZSEF

kereskedésében

NAGYENYED.

Telefon 53 sz.

Főtér.

Janinából a törökök kitértek és négy órai harc után teljesen tönkretették az ott levő görög sereget. Az egyik görög ezredből csak nyolcz ember maradt meg, ezek közül is hat sebesült.

A Nagyenyedi Kiszegítő Takarékpénztár r.-t. XLII. rendes közgyűlése.

A czimben jelzett társulat f. hó 9-én a részvényesek nagy érdeklődése közben tartotta XLII. rendes közgyűlését.

Török Bertalan elnök megnyitó beszédében a mult év nehéz gazdasági viszonyai-val foglalkozott, melynek súlyát s kedvezőtlen hatását nemcsak szoros értelemben vett közgazdaságunk, hanem egész közéletünk még sokáig fogja érezni. S hogy ennek az esztendőnek nehézségeit s veszedelmeit nemcsak győztesen kiállotta, hanem kedvező eredményt is tud felmutatni, fényes bizonyítéka az általánosan élvezett bizalomnak s az intézet minden megpróbáltatáson diadalmaskodó erejének. Alapos ok van reményleni, hogy a következő években még kedvezőbb sikereket fog felmutatni. Megható szavakban emlékezett meg az intézet igaztagjának, városi és vármegyei életünk közti színterében és szeretetben állott tagjának Tóth Miklós nyug. árvaszéki elnöknek elhunytáról s érdemeiről, s arról a vesztéséről, mely közgazdasági életünket Fischer Lajos részvényes halálával sujtotta.

Tárgyaltatták aztán a mérleg, nyereségvesztésszámla s az igazgatóság üzletforgalmi jelentése, mely szerint a betét-állomány 4,076,767 kor. 30 fillér (emelkedés a mult evihez képest 82,880 kor. 25 fillér); váltóforgalom 19,368,339 kor. 33 fillér (emelkedés 962,604 kor. 73 fillér); jelzálogkölesőforgalom 2,618,287 kor. 13 fillér; összes követelés 6,731,014 kor. 34 fillér. Vagyon 7,214,957 kor. 75 fillér (emelkedés 116,115 kor. 58 fillér); tiszta nyereség 104,000 korona, melyhez hozzá adva az 1911 evről áthozott nyereséget, felosztásra került 114,962 kor. 91 fillér. A szelvények 28 koronával váltattak be.

A közgyűlés elismerését fejezte ki az igazgatóság és felügyelő bizottság iránt s a felmentvényt megadta.

Jótekonny célra adatott 2400 kor. És pedig:

1. a nagyenyedi önk. tüzoltó egyletnek	50 K
2. " polg. leányiskolának jutalomkönyvekre	50 K
3. a nagyenyedi állami elemi leányiskolának jutalomkönyvekre	50 K
4. a nagyenyedi állami elemi fiúiskolának jutalomkönyvekre	50 K
5. a nagyenyedi alsófoku keres. iskolának	25 K
6. a nagyenyedi iparos tanoncziskolának	25 K
7. a nagyenyedi szegény tanulókat segélyező körnek	200 K
8. a nagyenyedi protestáns nőegyletnek	100 K
9. a nagyenyedi ref. egyháznak templomfűtési alapra	150 K
10. a nagyenyedi r. kath. egyháznak kántori fizetés alapjára	150 K
11. a nagyenyedi ev. luth. egyháznak fűtési alapra	80 K
12. Kossuth Lajos nagyenyedi szoboralapjára (7-ik részlet)	100 K

13. A nagyenyedi Casinónak szépirodalmi szelvények	100 K
14. A nagyenyedi iparos önképzőkörnek	100 K
15. Az E. M. K. E.-nek	200 K
16. A balázsfalvi Casinónak	70 K
17. Az alsófehérvármegyei tört. régészeti egyletnek	50 K
18. Az intézeti tisztviselők nyugdíj-alapjára	350 K
19. Jubileumi alapítványokra	200 K
20. Az igazgatóság által évközben adható segélyezésekre	300 K

Az igazgatóság és felügyelő bizottság kilepő tagjai újból megválasztottak.

Ellenzéki kerületek a kormány választójogi javaslata mellett.

Az erdélyi magyarság mozgalma.

A kormány választójogi javaslata tudvalevően mélyreható mozgalmat keltett az erdélyi magyarság, kivált a székelység körében az iránt, hogy a javaslat megfelelő módosítása által Erdélyben a magyarság tulsulya a nemzetiségekkel, nevezetesen a románokkal szemben megóvassék.

Ez a mozgalom talán sehol sem öltött nagyobb arányokat, mint Csik vármegyében. Eme tiszta székely vármegye négy választókerületét kizáróan ellenzékiek képviselik az országgyűlésen: két Justh-párti, egy Kossuth-párti és egy pártonkívüli függetlenségi képviselő s mégis e kerületek választói a kormányhoz intézett feirataikban kifejezést adva a választójogi javaslat font. érintett irányu módosítására vonatkozó kívánásaiknak, egyuttal a javaslat benyújtása alkalmából bizalmukról is biztosítják a kormányt, ami emez ellenzégi választók részéről kétségtelen honorálása a kormányjavaslat alapelveinek: a magyar szupremácia biztosításának.

HIREK.

— **Kinevezés.** Szűts Elemér, 21. gyalogezredbeli honvéd hadnagy, a m. kir. határrendőrséghez felügyelőnek neveztetett ki.

— **Hymen.** Tóth Irén urhölgyet, néhai baratosi Tóth Miklós kedves emlékü nyug. vm. árvaszéki elnök és neje géresi Balogh Mária leányát f. hó 12-én eljegyezte Kólossy Jenő városi főmérnök. A legmelegebben gratulálunk.

— **Folyovich József** főispáni titkár a belügyminiszter szolgálattételre márczius hó elsőjétől a belügyminiszteriumba berendelte.

— **Szolgálati jubileum.** Tamás Ferencz helybeli máv. főraktárnok negyedszázados szolgálata alkalmából tisztelői és barátai bankettet rendeztek, a hol a jelenlevők óhaját Kádár Miklós máv. hivatalnok szép beszéddel tolmácsolta.

— **Halálozás.** Dálnoki Teleky József főreáliskolai tanár, életének 28-ik évében, folyó év és hó 13-án hosszas szenvedés után a kolozsvári orsz. Karolina-kórházban elhunyt.

Földi tetemeit az alvinczi családi sírkertbe szállították és tegnap temették el. Az elhunyt Teleky Dezső verespataki szolgabíró testvéröccse volt.

— **Művészet.** A mint már röviden jeleztük, a jövő hó elején magas élvezetben lesz része városunk műpártoló közönségének. Altman hegedűművész és Grósz zongoraművész e hónap elején hosszabb magyarországi hangverseny körutrá indultak s városunkban is rendeznek hangversenyt. Mindketten hazánkiai, de nevük, művészetük már tullepte hazánk határait. Altman Leó, aki a newyorki Metropolitan operának volt a hangversenymestere, ahol csak játszott nemcsak elragadta játékaival hallgatóit, de valóságos bűvölő volt azokat ördögös technikájával, muzsikájának csodálatosan édes, szívhezszóló hangjával, úgy, hogy az amerikai szaksajtó a jelenkor legnagyobb virtuózaként ünnepelte. A tavaly Budapesten is bemutatkozott és szenzációs sikert aratott. Grósz Ernő zongoraművész tudásáról, bravuros technikájáról s játékaának eleganciájáról szintén a legnagyobb elismeréssel ír úgy a hazai, mint a külföldi sajtó. Legutóbb Berlinben hangversenyezett kétszer meglepően nagy sikerrel. Az igazán élvezetesnek ígérkező hangverseny márczius hó 5-én lesz.

— **Népesedés.** A magyar birodalomban 1912. december havában 56.420 gyermek született. Az elhaltak száma 39.732 volt. A természetes szaporodás 16.688 lélek. Az előző év ugyanezen hónapjával összehasonlítva a születések száma 30.652-vel több, a halálozásoké 31.211-el csökkent. — Házasságot 6832 pár kötött 1912. december havában.

— **A felenyedi erdőpásztort elítélték.** Annak idején közöltük, hogy Stencsel Maté felenyedi erdőpásztor november 29-én fatolvajlásban érte Csora Augusztin 19 éves és Groza Tanászi 50 éves felenyedi lakosokat. Stencsel zálogot követelt tőlük, de azok azt megtagadva dulakodni kezdtek a pásztorttal. E közben a pásztor fegyvere elsült és Csora Augusztint érte a lövés, ki másnap belehalt. A mult heten ítélték ezt ügyben a gyulafehérvári esküdtbírósnak és Stencsel 6 hónapi fogságra ítélték.

— **Az erdélyi mezőség vizellátása.** A budapesti Magyar Mérnök és Építész-Egyletben a mult heten Habekost Alajos kulturmérnök, ki kedvelt tagja volt városunk társadalmának is eltávozása előtt és kit családi kötelek fűz városunkhoz, az erdélyi mezőség vizellátásának kérdéséről tartott előadást. Az erdélyi mezőség csapadékból nem gazdag vidék, általában pedig rendkívül kötött agyag. A csapadék és talajviszonyok mellett rendszeres vizellátásról ott szó sem lehet, mert már kisebb szárazság után is teljesen kiapadnak a kutak. Az ember-és állategészségügyi viszonyok e mellett igen rosszak. Állattenyésztésről is alig lehet szó, mert a legelőről öt-hat kilométerre járnak itatni. E szomorú helyzet megszüntetésére az előadó hosszabb tanulmányok alapján megoldási módot ajánlott, amelyivel 60 községen, a melyeknek körülbelül 190,000

MŰTRÁGYÁT (16% kálimsuperphosphat)

állandóan aktáron tart **WINKLER JÁNOS, Nagyenyeden.**

katasztrális területük és mintegy 64.000 állatjuk van, vízvezeték megépítésével lehetne segíteni. A fővezeték hossza 118 kilométer, a két oldalvezetéké 51 kilométer volna és ezenkívül megfelelő mellékvezeteket és községi elosztó-vezetéseket kellene építeni. Ez utóbbiak nélkül a víz odaszállítására 4 és fél millió koronába kerülne. A vezeték a hegygerinczen haladhatna, hogy a hegyi legelők is kaphassanak vizet. A vízbeszerzés Déda községnél, a Marosba torkoló Bisztra-patak mellékvizéből, teljesen lakatlan területen történne.

— **Az Edison mozgószínház** péntekre tervezett előadását a katonazenekarban történt akadály miatt nem tarthatta meg. Ma vasárnap délután és este „A nyomorultak” című képsorozat IV. része lesz a műsor kiváló száma, amelynek első három része oly nagy érdeklődést keltett. A műsorból kiválik még a „Bandika és a házmesternek” vígjáték, főszerepben a kis Bandika gyermekművészzel.

— **Szt. Antal-persely számadása**
A minoriták helybeli templomában levő Szt. Antal-perselyben az ismeretlen, jótékony szívű adományozók filléréiből az elmúlt évben begyűlt 1656 kor, 77 f., amely összegből pénzbeli segélyre és szegények kenyérére fordítottak 1179 kor, 32 f. A maradvány a Kisegítő Takarékpénztárban elhelyezett tartalékalaphoz csatoltatott. Nagys. Folyovich Sándorné urnó számadását felülvizsgáltam és teljesen rendben találtam. A jószágos Isten kegyelmével áldja meg az ismeretlen adományozókat mint szt. Antal tisztelőit és városi szegényeink gondviselőjét Folyovich Sándornét. Rada György, plébános.

— **Szülők iskolája.** A népnevelés terén a magyar főváros ismét egészen újat produkált. Létesített egy intézményt, mely eddig ilyen mértékben egyetlen kulturállamban sem valósult meg: a szülők iskoláját. Arról van szó, hogy a szegények középiskolájában a nyolczadik kerületi, német-utcai hatosztályos polgári iskolában, hová a szegény, nagy részben kültelki munkás-osztály küldi a gyermekeit, vasárnap délelőtt nevelik a szülőket. Tanítják: hogy a gyermekei kedvéért tartózkodják az italtól; a perpatvarokat legalább a gyermekük jelenlétében kerüljék; gyakran fürdesse a gyermeket és lehetőleg langyos vízben, hogy megedzhesse testét hazánk legnagyobb betegsége: a tuberkulózis ellen; milyen olcsó növényi ételeket kell hetenkint többször főznie, hogy gyenge gyermekét a vérszegénység, csontgyengeség ellen óvnia sikerüljön; milyen pályát válasszon gyermekének, hogy őt és magát öregségére valamiképpen biztosíthassa; hogy az ipar és kereskedelem nem megvetendő a lateiner-pályákkal szemben. Továbbá: hogyan kell viselkednie, hogy az iskolai neveléssel ellentétbe ne kerüljön. Van szó a gyermekbetegségek elleni védelemről és a szexuális óvatosságról, mely óvatosságra viszonyaink között igen nagy szükség van. A higiéniai előadásokat egyetemi orvostanárak, a pedagógiaiakat az intézet tanárai tartják vasárnaponként. — Ilyen szülőket nevelő iskolát a vidék minden városa felállíthatna.

— **Új földgázforrások.** A nagysármási járásban, Tuson község határában, új földgázforrást fűdöztek föl. A hivatalos vizsgálat szerint az új földgázforrás nagymennyiségű gázt fog adni. A pénzügyminiszter tavasszal megkezdi a furásokat. — Székelyudvarhely

közelében, Szejkeföldönél, szintén találtak földgázt. A város főiratban kérte a miniszteriumot, hogy erre a forrásra is terjessze ki munkálatait.

* **Köszönet-nyilvánítás.** A Bethlen-Kollégium Ifjusága f. é. február hó 1-én tartott műsoros estélyén felülfizettek: Szász József, Nagy Albert dr., U. Kovács Józsefné id. Zeyk Dániel, Balla Béla 20—20 kor. Gaspár János, Lázár István, Asztalos Kálmán dr., Horváth Pál 10—10 kor. Deák Attila, Benedek Miklós 8—8 kor. Lux Gyula 7 kor. Báuffy Kázmír br. 6 kor. Szondy György, Tángel József, özv. Benedek Sámuelné, Benkő Márton, László József, Papp János, Berkovits Béla, Jeney Elek dr., Metes Péter dr., Földes Ede, Grün József 5—5 kor. Winkler János 4 kor. Bálint János, Bartha Zsigmond, Benjamin Simon, Szathmáry György, Báthory Gyula 3—3 kor. Málnásy Károly, Veress Albert, özv. Mátyás Sándorné, Gergely M. Mátyás Lajosné, Kun József, Willersdorfer Antal, Sárkány József, Székelyhidy János, Molnár Károly, Lázár József, Szöke Istvánné, Grünfeld Lajos, Kolcza Albert, Járay István, Králik Vimos, Molnár Gyula, Lázár Róbert, Kósa Ödön 2—2 kor. Makkai Kálmán, Ács Lajos, Stern Dezső, N. N., Benedek Eszti, Gerő Lipót, Kovács Albert, György Ferencz, Májner N., Zayzon János, Telegdi Károly 1—1 kor. Nagy Albert 50 fill. Fogadják hálás köszönetünket. A Bethlen-Kollégium Ifjusága. 56 1—1

— **Rákosi Viktor új regénye,** melyet Kisbürgözdől Vaterlóg címmel a Jó Pajtás-ba, Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapjába írt, folytatásról folytatásra mind nagyobb érdeklődést kelt fordulatokban gazdag, érdekes meséjével, jól jellemzett alakjaival, mulattató jeleneteivel, melyek a napoleoni háborúk színterére viszik az olvasót. A Jó Pajtás legújabb, február 16-iki számába ezenkívül verset irtak Lampérth Géza, Benedek bácsi, Endrődi Béla, elbeszélést Szabóné Nögall Janka és Krudy Gyula, Dörmögő Dömötör kalandjait folytatja Sebők Zsigmond, érdekes természetrajzi apróságot mond el Gyula bácsi, mesét Elek nagyapó, szép képet rajzolt Garay Ákos, mulatságos mókát mond el Zsiga bácsi. A rejtvények, szerkesztői ízenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest IV., Egyetem-utca 4.

* **Nem vigyáz idegeinek egészségére** aki cipőjét nem látja el az új „Berson” gummisarokkal. Csakis akkor valódi, ha aranydobozban van csomagolva, amelyen a szó „Berson” világosan olvasható.

— **„En és a tükr”** cím alatt kezdi a „Kultura” most megjelent 3. száma Büky György nagyon érdekes és figyelemreméltó munkája közlését; Karinty Frigyes „Háborusport” címen szintén érdekes tanulmányt írt ugyane számban, míg Rexa Dezső „Zichy Mihály 12 illusztrációja Fausthoz” című cikkét folytatja. Ha még felemlítjük dr. Neményi Bertalan „Közgazdasági Kultura”, Zöldi Márton „Erős partner” című dolgozatait és a verseket, könnyen megérthető, mi oka annak, hogy a Kultura ez évben oly rohamos fejlődésnek indul, hogy előfizetői nehezen várják a következő számot. A fokozottabb érdeklődés oka az is, hogy Szász Menyhért „Kár a tavaszért” című kedves regénye folytatásokban jelenik meg a lapban, melynek kiállítása már első megjelenése óta havonként kétszer ismétlődő szenzáció-számba megy. A művészeti rovatban Franyó Zoltán a futurista festőkről számol be és újra bebizonyul, hogy a „Kultura” kritikai része felülmúlja az összes magyarországi lapokét, mert eddig még nem tapasztalt nyíltsággal és szakzsmussal ostromozta aktuális kérdéseket. A „Kultura” kiadóhivatala szívesen küld mutatványszámot a gyönyörű folyóiratból, melynek előfizetési ára negyedévenként 5 korona.

Hirdessünk a Közérdekben.

Ágybavizelés! Azonnali megszüntetése! A kor és nemi adatok közlése ellenében felvilágosítást ingyen nyújt **Pfaller Georg** Nürnberg K 175 (Bajorország)

KÖHÖGÉS

Rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle pemetefü czukorkánál!

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a Réthy név.

1 doboz ára 60 fill. Nagy doboz 1 kor.

291 4—6 Mindenütt kapható.

*Csak azoknak
a cigarettázóknak,
a kik egészségükre való tekintetből
nem sajnálnak naponta 1-2 fill.
lért többet kiadni:*

Clubspecialité

120 lap 20 fillér
70 " 12 "
1 doboz (100) hüvelyk 70 "

Orvosi tanácsra a hüvelyk és lapocskák bronz- és szennyos más valamint szívedék, ügyvezető Ambrosj nélkül vannak, de minden lapocskában és hüvelykben benne van víznyomással a védjegy és a gyáros aláírása, Modiano

Főraktár: **CIRNER J. JÓZSEF**
dohány nagy és különlegességi árudájában.
335 9—15

Köhögés

Aki szereti egészségét, az igyekszik a köhögést megszüntetni. 6100 közjegyzőileg hitelesített bizonylat igazolja a

Kaiser-féle Mell-Karamellák
3 fenyővel

jóságát.

Orvosiilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, katarus, gégekatarus, elnyálkásodás, gúres és hörghurut ellen.

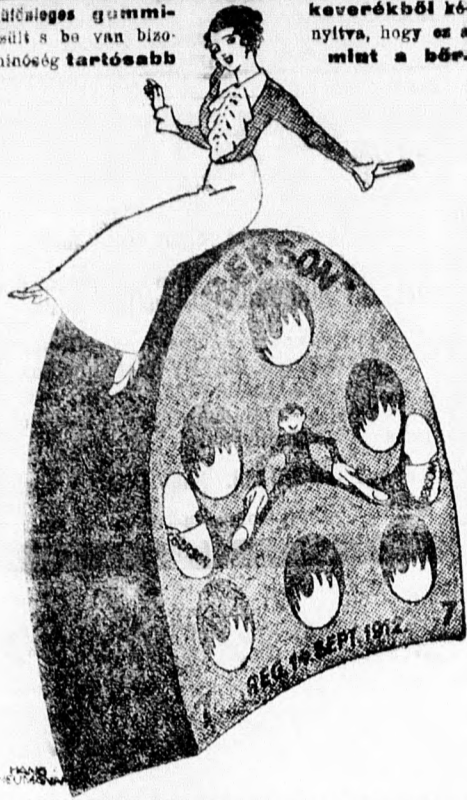
Csomagja 20 és 40 fill. Doboz 80 fill.
Kapható:

Inczeffy Albert-nél
Tövisen. 38 3—24

Az új „BERSON” gummisarok

különleges gummi-szerű s be van bizonyított tartósabb

keverékből készült, hogy az a mint a bőr.

Az új „BERSON” gummisaroknak pontosan olyan a színe és formája, mint az Ön cipője bőrsarokának, alakjának művészes kivételében rendkívül elegáns, minősége kiválóan tartós és nehélykényű.

Az új „BERSON” gummisarok megújítják cipőjének bőrsarokát az elferedéstől, cipőjét állandóan elegáns, tökéletes formájában tartja meg és nagy rugalmasságánál fogva védi az Ön lábát és hátgerincét.

A számos, teljesen értéktelen versenygyártmányok célja az, hogy a mintázat utánzásával és hasonhangzású elnevezéssel a t. e. közönséget félrevezesse.

A valódi új „BERSON” gummisarok elegáns aranydobozba van csomagolva, amelyen a szó „BERSON” világosan olvasható. Azonkívül minden valódi új Berson-gummisarok látható az itt ábrázolt gyári védjegy melyre különös figyelm fordítandó.

Kérjen határozottan csak ezzel a védjeggyel ellátott „BERSON” gummisarokat. Csak saját cipésze vagy cipőkereskedője által erősített bőrsarokára és saját érdekében utasítson vissza minden más ny rinyt.

Bersonművek, Budapest, VII.

2 szoba, konyha

istállóval ellátott telek azonnal bérbeadó olcsón. Felszeg-u. 29. szám alatt Nagyenyeden.

Értekezhetni Felszeg-utca 25. sz. alatt. 243 8-10 r

A „Nagyszebeni Általános Takarékpénztár”

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10—50 évi időtartamra nyujt. Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények Lingner György ur által nyujtandók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

255

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírarugyar Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.

Balla Béla huszletében

teljesen hizott sertések szalonnája és hája 1:80 fillérért kapható, nagyobb vételnél árkedvezmény. 24 8—

Egy holdnyi termő szőlő, legfinomabb csemegefajokkal, csinos nyári házikóval az Őrhegyen eladó.

Értekezhetni Dr. Elekes Károly ügyvéd irodáján.

55 1—3 v

Információk, inkassók, kétes követelések megváltása, tranzakciók, fizetésektelen cégek szanálása, egyezségek finanszírozása, moratoriumok kieszközlése és megállapodások létesítése, a hitelezők meglátogatása kapcsán.

Lloyd
hitelvédő egyesület
Budapest, Andrassy ut 24.

Telefon 177—45, 42—43, 119—11.

Sürgönyezim: Lloydibus.

Közbenjárók díjaztatnak.

375 6—10

Elismert legjobb gyártmányok

Lingner György nagyenyedi szövőgyárából előírt gyári áron kaphatók:

a gyári raktárban Szentkirály utca 106. sz., Ifj. Mészáros János és Társánál Főter és a Fogyasztási szövetségben

6366—1912. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Graeser Felix ügyvéd által képviselt Erdélyrészi takarékpénztárnak záloglevél intézete r.-t. végrehajtatonak Trifán Indrej szobeni lakó végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 576 kor. 20 fill. tőke, ebből 115 kor. 24 fill. tőke után 1909. január 1-től, 115 kor. 24 fill. tőke után 1909. július 1-től, 115 kor. 24 fill. tőke után 1910. január 1-től, 115 kor. 24 fill. tőke után 1910. július 1-től és 115 kor. 24 fill. tőke után 1911. január 1-től járó 8% kamata, eddig összesen megállapított 87 kor. 90 fillér per- és végrehajtási költség, valamint ezen árverési kéresterülettal megállapított 18 kor. és a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. LX. t.-oz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíróág kerületében eső a cselnai 211. sz. tjkvben A + 1, 4, 6—8, 10, 11, 14, 15, 17—19. sz. a. foglalt Trifán Indre (kinek neje Feniser Júanna) tulajdonul fölvetett ingatlanra, még pedig az 1. sz. 406, 407. hrsz. 371 kor., a 4. sz. 514. hrsz. 22 kor., 6. sz. 741, 742. hrsz. 54 kor., a 7. sz. 972. hrsz. 88 kor., 8. sz. 1464a, 1465a. hrsz. 36 kor., 10. sz. 1667/2. hrsz. 11 kor., 11. sz. 1804a. hrsz. 121 kor., 14. sz. 2651. hrsz. 23 kor., 15. sz. 2836a. hrsz. 5 kor., 17. sz. 2919, 2920. hrsz. 383 kor., 18. sz. a. 742/58500-ad rész közlegelőbeli illetményre 6 kor. és 794/62094-ed rész közös erdőbeli illetményre 5 kor. összesen 1125 kovonában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1918. március hó 3-ik napjának délelőtt 10 órájkor Czelna közég házában megtartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Az árverezni szándékozók az 1908. évi XLI. t.-oz. 21. §-ában említett kivételével tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-oz. 42. §. szerinti óvadékképes értékpapirokban bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt ászolgáltatni.

Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékiig kiegészíteni, mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.-oz. 25. §-a értelmében fog folytatattani.

A kir. járásbíróág mint telekkönyvi hatóság. Nagyenyeden, 1912. évi szeptember hó 27-én.

Dr. Bottlik István,
kir. jbró.

A kiadmány hitelűl: **Kaba János** tkkvezető. 48 1—1

Az „Első Magyar Általános

Biztosító Társaság”

nagyenyedi ügynöksége ez uton értesíti az érdeklődő közönséget, hogy a biztosítás összes ágaira (élet tűz, jég és betörés) vonatkozó díjfizetések Földes Ede ur könyvkereskedésében eszközzendők. Ugyanott a biztosításokra vonatkozó összes felvilágosítás okmegtudhatók.

Első Magyar Általános Biztosító Társaság nagyenyedi ügynöksége.